

Няма нічога лішняга ў
прыродзе

АТРУТНЫЯ РАСЛІНЫ

Дабро ці зло?

- У нашай краіне ёсць шмат прыгожых раслін, але шматлікія з іх могуць вырабіць сур'ёзную шкоду здароўю і нават прывесці да смяротнага зыходу. Паколькі атрутныя расліны і асабліва ягады даволі прывабна выглядаюць, то пакутуюць ад іх вельмі часта маленькія дзеці.
- Часцей за ўсё яд утрымоўваецца ў насенні і пладах, паколькі гэта найболей важныя органы для захавання і працягі выгляду.
- Каб усцерагчы сябе і сваіх блізкіх ад непрыемнасцяў, ворага варта ведаць у твар.

- Гэта адно з найболей таксічных раслін, якая распаўсюджана па ўсёй тэрыторыі Беларусі. Балігалоў адрозніваецца непрыемным мышыным пахам і лісцем, якія нагадвае буйнае лісце морквы.
- Атрутным з'яўляецца ўся расліна, асабліва – няспелыя плады.

Бузіна (чырвоная)

- Расліна са спецыфічным пахам і суквеццямі. Плады - дробныя ягады
- Атрутнымі з'яўляюцца кара, няспелыя ягады і лісце.
- Прадукты, прыгатаваныя з саспелых пладоў у адкрытым посудзе, не з'яўляюцца таксічнымі.
- Яды бузіны ўтрымоўваюць злучэнні, якія парушаюць абмен рэчываў і раздражняюць стрававальны тракт.
- Асноўныя сімптомы атручвання - галавакружэнне, мласнасць, ваніты, дыярэя, парушэнне дыхання, тахікардыя.

Казялец атрутны

- Расліна больш вядома ў народзе як курыная слепата, паколькі выклікае моцную рэзь у вачах аж да часовай страты зроку.
- Казялец характэрны яркажоўтымі кветкамі, галінастым сцяблом і мясістым лісцем.
- Атрутнай з'яўляецца ўся надземная частка расліны. Вельмі атрутным з'яўляецца сок казьяльцоў.

- Расліна добра вядома сваім дэкаратыўным прызначэннем і прыемным пахам. Разам з тым ландыш вельмі таксічны, пры гэтым небяспечныя ўсе часткі расліны.
- Асабліва атрутныя плады і лісце. Усяго некалькі ягад, з'едзеных дзіцем, могуць стаць чыннікам смерці. Яд ландыша маментальна ўздзейнічае на сардэчна-судзінкавую сістэму і стрававальны тракт.
- Сімптомы атручвання - млоснасць, ваніты, магчымая прыпынак сэрца.

Беладонна звычайная

- Беладонна адносіцца да шматгадовых паслёновых раслінаў. Вырастае ў вышыню да двух метраў.
- Атрутныя рэчывы ў беладонне ўтрымоўваюцца не толькі ў чорных ці жоўтых ягадах, але і ў яе сцябле, лісці і кветках.
- Ягады беладонны маюць досыць салодкі смак, што прыцягвае дзяцей. А фіялетаваыя кветкі нагадваюць званкі.
- Пры атручванні беладоннай з'яўляецца адчуванне сухасці ў роце, з-за чаго складана казаць і глынаць, сэрца пачынае біцца, а перад вачамі мільгаюць мушкі.

Блёкат

- Адносіцца да таго ж батанічнага сямейства паслёновых, што і беладонна. Усе часткі яе атрутныя для чалавека і шматлікіх жывёл.
- Толькі свінні могуць спакойна ласавацца блёкатам без усякай шкоды для свайго здароўя. Таму і навуковая назва блёкату— «гіасцыямус» у даслоўным перакладзе азначае «расліна, якую паядае свіння».

Дурман звичайны

- Яшчэ адзін атрутны прадстаўнік сямейства *паслёнавых*. Гэта магутны травяністы адналетак, распаўсюджаны як пустазелле ў шматлікіх раёнах нашай краіны.
- Пра атрутныя ўласцівасці дурману людзі ведалі даўно. Ужо ў 1676 годзе быў апісаны выпадак, калі група маракоў разам са сваім капітанам Джоном Смітам атруцілася салатай, у які патрапіла лісце дурману.

Варонінае вока

- Расце ў змяшаных і іглічных лясах паміж хмызнякамі. Гэта шматгадовая травяністая расліна з сямейства лілейных, якая атрымала такую назву з-за свайго плоду— чорнай ягады, што нагадвае вока вароны.
- Уся расліна, і асабліва яго прывабныя ягады, вельмі атрутныя. Найболей характэрнымі прыкметамі атручвання з'яўляюцца расстройствы сардэчна-судзінкавай сістэмы і слізістай страўнікава-кішачнага тракту.

Ваўчынае лыка

- Другая назва – клешчавіна. Ранняя вясной завітае прыгожымі духмянымі кветкамі гэты высокі хмызняк.
- Прыгожыя плады расліны — круглыя, сакавітыя ярка-чырвоныя ці жоўтыя ягады, якія выклікаюць моцны запалены стан скуры і слізістых абалонак, пачашчэнне сардэчнай дзейнасці. Пры цяжкім атручванні ягадамі, карой, кветкамі, лісцем ці сокам ваўчынага лыка ўзнікаюць рэзкія болі ў жываце.

Расліны асабліва небяспечныя для дзяцей.

- Запомніце, што незнаёмую траву нельга спрабаваць на смак, паколькі адплачваць за цікаўнасць часам даводзіцца дарагім коштам.
- Але было б няправільна думаць, што атрутныя расліны, у тым ліку і тыя, на якіх мы спыніліся, не прыносяць чалавеку ніякай карысці. Наадварот, шматлікія з іх трывала ўмацаваліся ў навуковай ці народнай медыцыне ў якасці каштоўных крыніц атрымання лячэбных прэпаратаў.

Яд – гэта лекі?

- Навукоўцы адзначаюць, што атрутныя расліны могуць не толькі забіць, але і вылечыць.
- Шматлікія атрутныя расліны з'яўляюцца лекавымі. Усё залежыць ад дозы і ўжывання. Шкоднае можа быць карысным, толькі трэба ведаць дозу і ўмовы апрацоўкі і ўжывання
- А таксама многія атрутныя расліны з'яўляюцца абсалютна бяспечнымі для жывёл і птушак

У прыродзе няма нічога лішняга

- Наш свет і пасля граху застаецца вельмі прыгожым і гарманічным.
- Будзь асцярожным і здабывай новыя веды пра ўсё, што цябе атачае.

